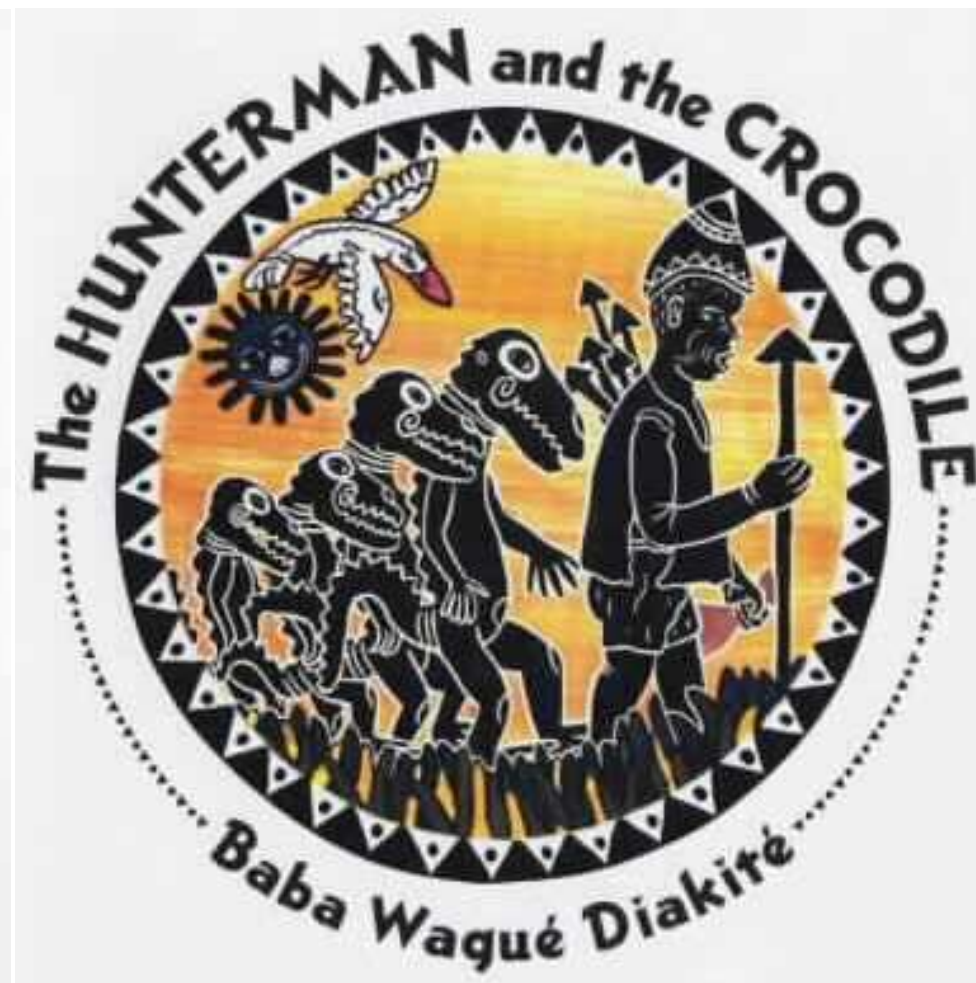

הצייד והתנין

כתב וצייר

באבא ואגוה דיאקיטא

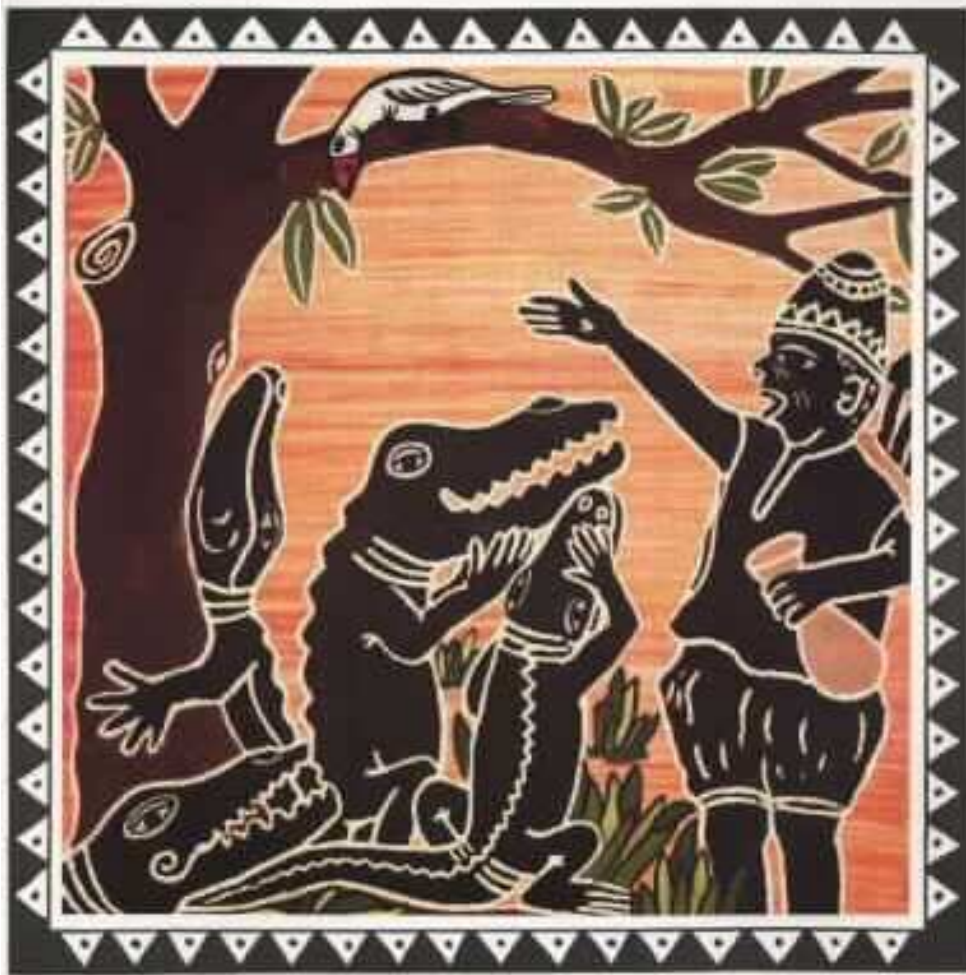

התנין באמבא עלה פעם לרגל למכה עם
משפחתו. הם הלכו זמן רב ובמשך הזמן
אזלו להם המים והמזון, ובקושי יכלו
להמשיך. למזלם מצאו עץ באובב גדול
ויכלו לנוח בצלו.

דונסו הצייד עבר בסביבה והופתע מאוד
כשראה את משפחת התנינים.
"באמבא" אמר "מה מעשיכם כל כך
רחוק מהנהר?"
"באנו לכאן בכוונות טובות, אך המזון
אזל והרגליים לא סוחבות אותנו"
הסביר באמבא "אולי תוכל להחזיר
אותנו הביתה למים?"
"מווק!" אמר בצייד "אתם התנינים
ידועים כנושכי האנשים בנהר. אני לא
אסתכן."

**התנין בכה וחרק שיניים ונשבע בשם כל
היצורים שלא יפגע בצייד. ולבסוף דונסו
הסכים להביא אותם לנהר.**

"אבל איך אעשה זאת?" שאל דונסו.
"הו, זה פשוט" ענה באמבא והוא
הסביר לדונסו איך להוביל תנינים על
ראשו.

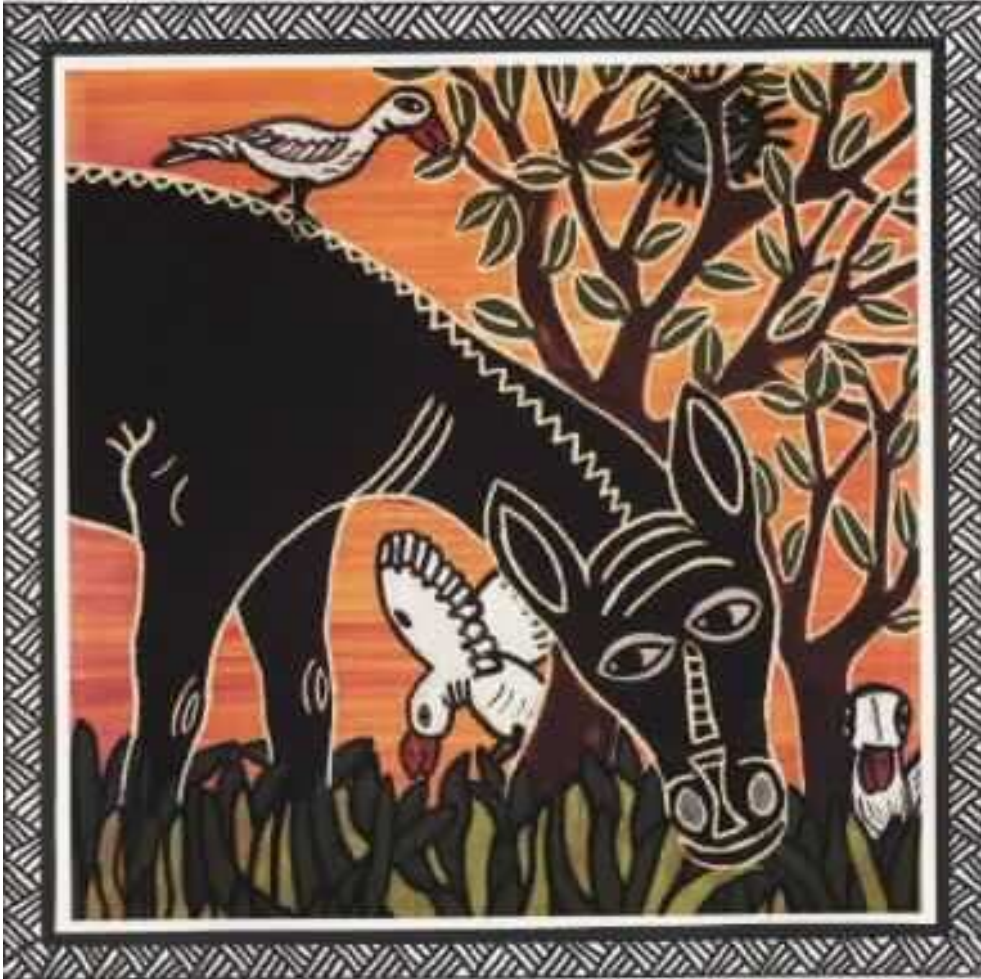
דונסו הוציא חבלים מתרמילו, וקשר את
רגלי התנינים. אחר כך העלה אותם זה
על גבי זה בסדר יפה, ואז הרים אותם
על ראשו.

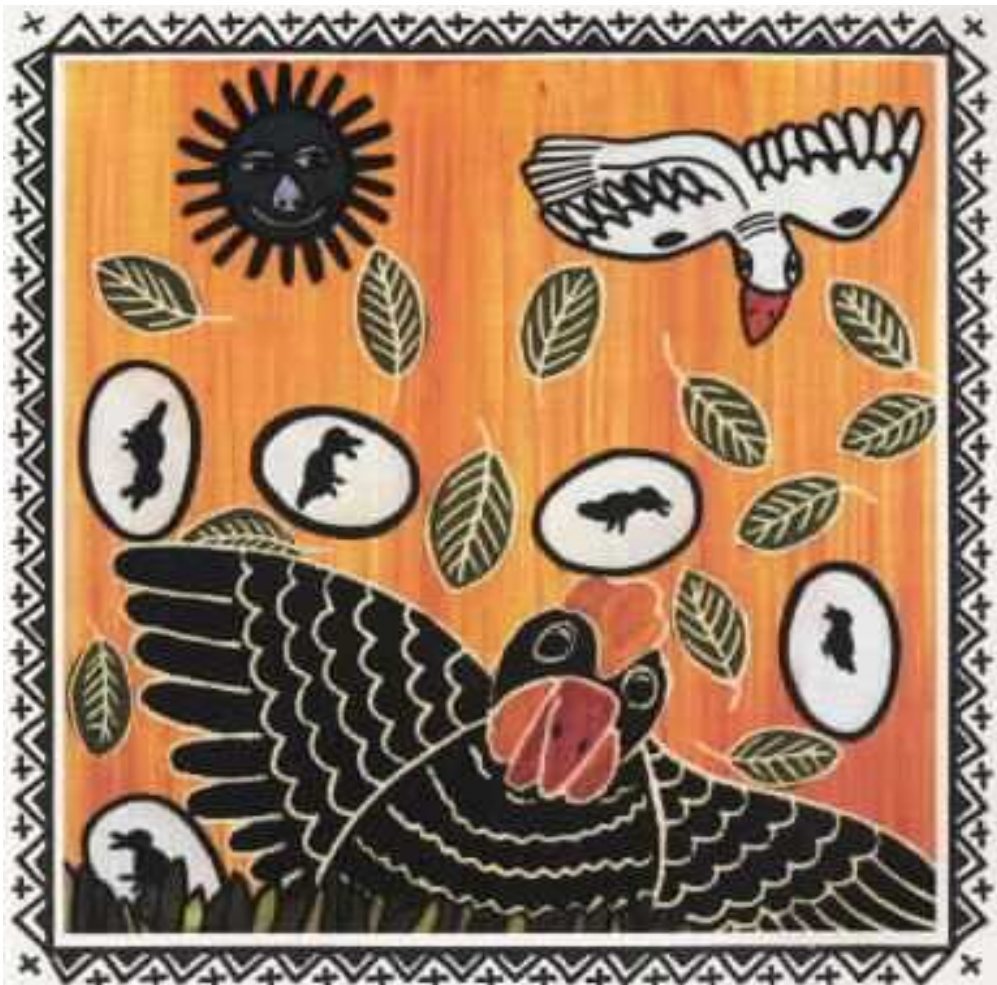
כשהגיעו לנהר, באמבא התנין ביקש
שבונסו יוביל אותם למרכז הנהר, כי שם
הזרם חזק יותר. אך כשהצייד עשה
זאת, לקח באמבא את ידו של בונסו
בלסתותיו הגדולות וחייר:
"אתה יודע, כבר זמן רב לא אכלתי"
אמר "זה יהיה טיפשי מצדי לתת לך
ללכת."
הצייד הזכיר לבאמבא את הבטחתו,
והם התחילו להתווכח.

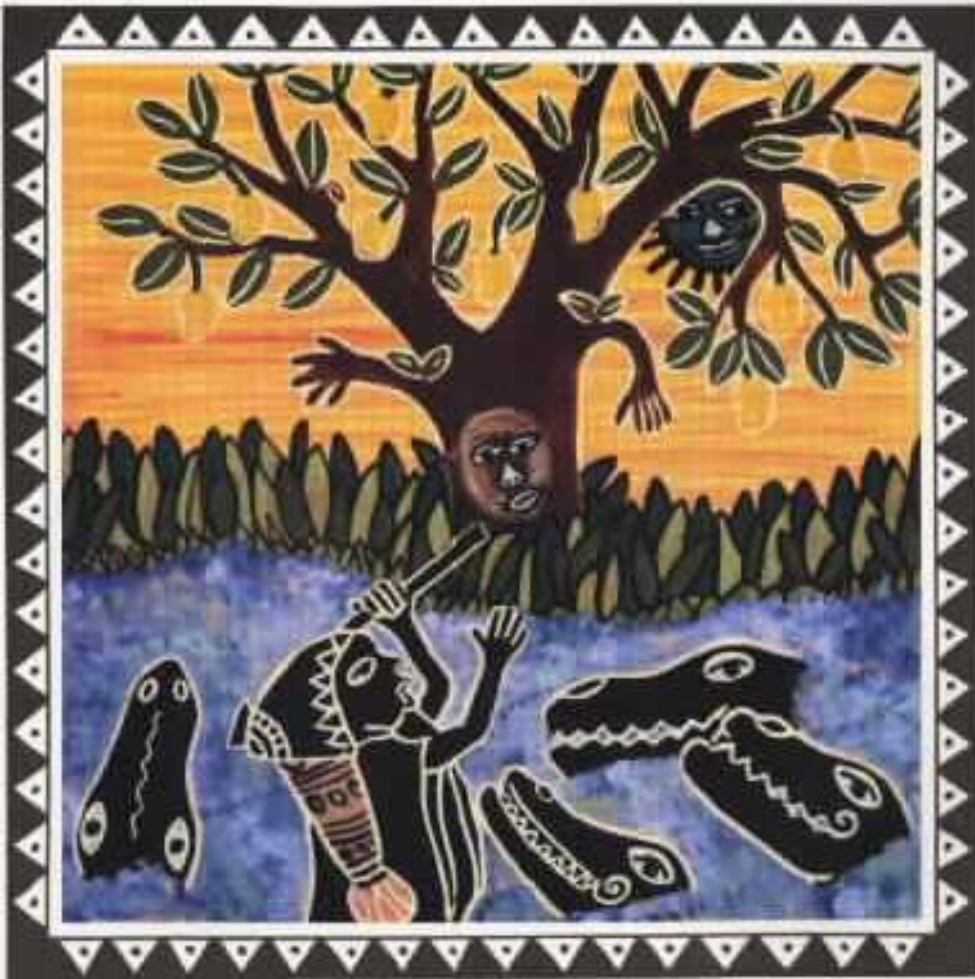
תוך כדי כך באה פרה זקנה לשתות מים
מהנהר ובונסו ביקש את עזרתה. אבל
הפרה אמרה רק: "מווק!". לא אתערב
ביניכם. אדם לא מכבד אחרים. הביט
עלי. שנים נתתי חלב ועגלים לאדם.
עכשיו, כשאני זקנה, האדם לא מתחשב
בי. לא אכפת לי עם באמבא יאכל אתך."
היא הסתובבה והלכה לה דינגי-דונגה,
דינגי-דונגה, בלי נקיפת מצפון.

אחר כך בא סוס לגדת הנהר והצייד
התחנן לעזרה. אבל הסוס אמר: "אדם
הוא חלש. עבדתי בשבילו, חרשתי את
שדותיו והובלתי משאות. אבל רק מכות
קיבלתי תמורת עזרתי. מווק! אהיה
טיפש עם אתערב. שבאמבא יאכל
אתך." והסוס לגם זמן ארוך מהנהר,
הסתובב והלך לדרכו קטה-בה,
קטה-בה, קטה-בה, ללא נקיפת מצפון.

ואז בה תרנגולת שהתעניינה על מה כל
הרעש הזה, ודונסו הסביר לה.
מווק, מווק, מווק!" אמרה "אינך שווה
שאעזור לך. אדם לוקח את הביצים –
ילדים שלי. וכשהוא חוגג הוא אוכל גם
אותי. באמבא, תאכל אותו אם אתה
רוצה." היא עוד גירדה קצת בחול
ושפכה אבק על הצייד והלכה קו-קו-קו
ללא נקיפת מצפון.

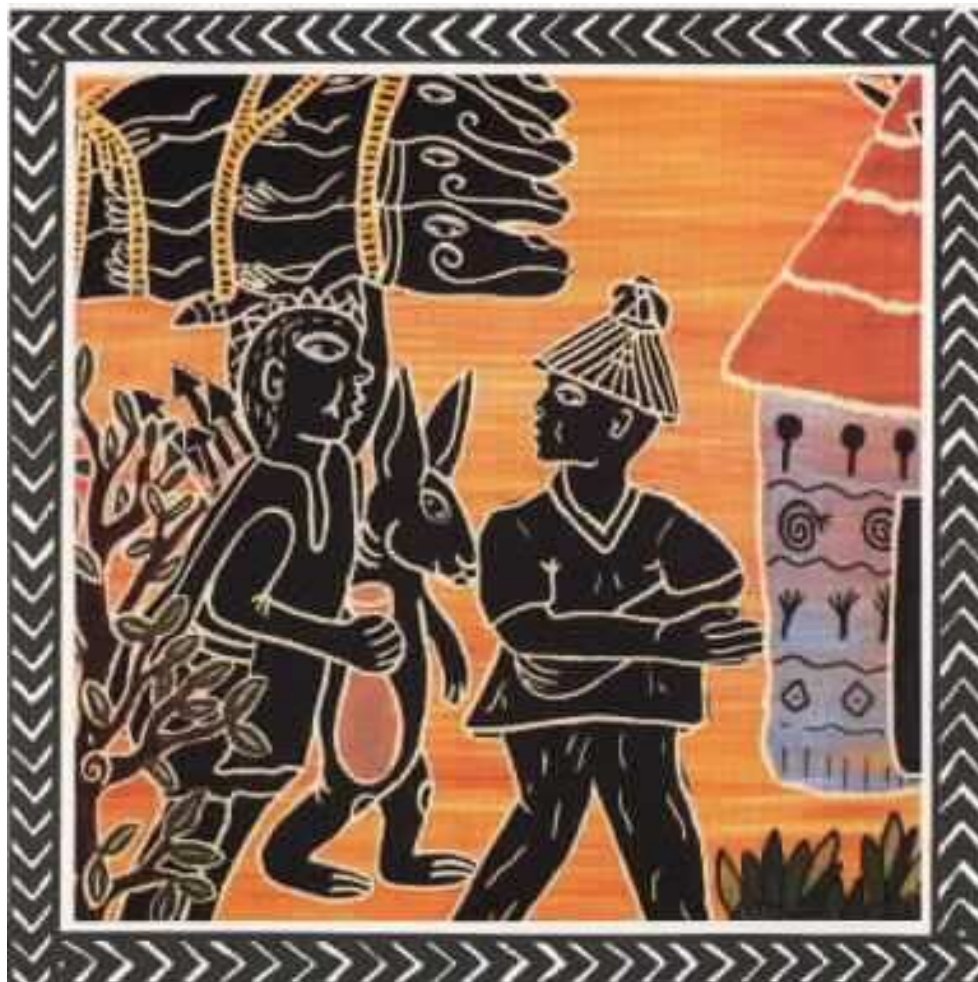
עץ המנגו שעמד שם בשקט, על גדת
הנהר, התעורר פתאום. "לאדם לא
מגיעה אהדה" אמר "כל שנה כשילדיי
המתוקים מופיעים על ענפיי, הוא לוקח
את כולם. כשהוא עייף הוא נח בצל שלי.
אך איך הוא מפצה אותי? הוא חותך את
זרעותיי, וכשאני אהיה זקן מדי כדי
לעזור לו, בוודאי יכרות אותי וישרוף.
מווק! שבאמבא יאכל אותנו." הוא נפנף
בענפיו ברוח שה-שה-שה ללא נקיפת
מצפון.

בסוף עבר שם ארנב, החכם שבכל חיות היער. כשדונסו הסביר לו את המצב וביקש עזרה, הארנב צחק בקול רם. "איך יתכן שסחבת את כל התנינים האלה על ראשך? אני לא מאמין בכך." "אבל זה היה כך" טען באמבא. וכדי להוכיח זאת באמבא וכל משפחתו יצאו לגדה יחד עם דונסו הצייד והראו לארנב איך זה נעשה.

כשדונסו העמיס שוב את התנינים
בבטחה על ראשו, אמר הארנב
"הו-הו-הו. הנה לך הצייד. עכשיו תוכל
לקחת את התנינים שלך הביתה כדי
שאישתך תעשה מהם ארוחה טובה."
דונסו הודה מאוד לארנב על עזרתו
והזמין אותו הביתה כדי שישתתף
במסיבה.

אבל כשהם התקרבו לכפר התברר
שלדונסו עדיין לא משחק המזל.
לקראתו בא כפרי, שסיפר כי אישתו של
דונסו נפלה למשכב. המרפא של הכפר
מחפש בכל מקום דמעות תנין, כדי
לרפא את האישה החולה, אך לא מצליח
למצוא אותן.

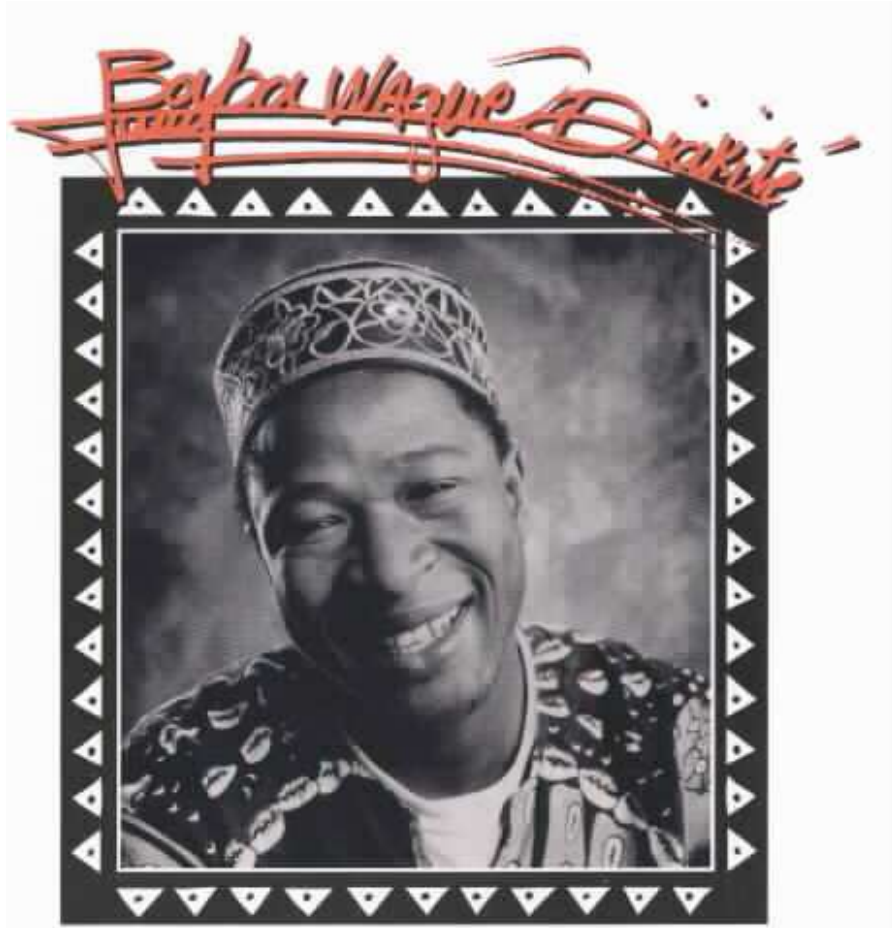
כשדונסו שמע זאת התחיל לבכות, כי
אהב מאוד את אישתו. אך אז הוריד
מראשו את המשא הכבד ואמר לבאמבא
התנין:

"הבה, שאלה יהיו הדמעות האחרונות
שכולנו נזיל היום, באמבא. אני אשחרר
אתך ואת משפחתך עבור קצת
מהדמעות שלכם."

כשהתנינים שמעו זאת, התחילו לבכות
מרוב שמחה, והצייד אסף את
דמעותיהם בכלי שלו ורץ מהר להציל
את אישתו.

**דונסו לא שכח את מה אמרו לו הפרה,
הסוס, התרנגולת ועץ המנגו. מאז הוא
הזכיר לכולם שבסביבתו, שצריך לחיות
בשלווה ותאום עם הטבע, ואת האדם
צריך לשים ביחד ולא מעל היצורים
החיים האחרים.**

הצייר וסופר באבא ואגוה דיאקיטא נולד בכפר סמוך לבמאקו, בירת מאלי שבמערב אפריקה. הוא חי היום בארה"ב.

שמי באבא ואגוה דיאקיטא, אך לרוב קוראים לי ואגוה. בשפתי באמברה פירושו איש האימון. שם זה בא מסבי. הוא היה איכר טוב ומטפל בחיות. הוא גידל הרבה מזון והאכיל את הרעבים. אני אוהב לשאת את שמו.

בעירי, במאקו הייתי ידוע בציורים ובסיפורים שלי. זאת הדרך, בה אנו מלמדים את ילדינו בתרבות שלנו. הושפעתי מאוד מסיפורים מסורתיים אותם שמעתי מאמי והסבים שלי. כילדים אהבנו לשמוע את סיפוריהם. הם היו המקור העיקרי של בידור. אנו התגעגענו אליהם, כמו שילדים של היום מתגעגעים לרכיבה על אופניים או לצפייה בטלוויזיה. הסיפורים שלנו הם יותר מבידור. הם נותנים לנו תמיכה ומוסר. הם מלמדים אותנו על הסביבה ועל היחסים בין האדם והטבע. הם היסוד של חינוך באפריקה.

הרבה שנים למדתי וחלמתי על חיות, עצים והאדם הראשון שבסיפורים שלנו. האדם הראשון היה עובד טוב וחשב נכון. הוא כיבד את האדמה. מאוד עניין אותי איך היו חיהם של אנשים האלה. במשך אלפי שנים הסיפורים האלה עברו מדור לדור בעל פה. אסור לנו לשכוח את דרכי הקדמונים שלנו ואת מה שהם לימדו אותנו. ואנו צריכים ללמד כך גם את ילדינו.